

LA MILLOR NARRATIVA EN CATALÀ DEL SEGLE XX

“Ruyra és un mestre de la prosa”

L'escriptor Toni Sala, que aquest any ha inaugurat el catàleg de L'Altra Editorial amb la novel·la *Els nois*, va topat per primer cop amb *La parada* de Joaquim Ruyra (Girona, 1858 - Barcelona, 1939) fa molts anys i hi va tornar en fa uns cinc, quan reeditava un pròleg per a una selecció de narracions que va publicar La Butxaca. Ara fa un temps que l'escriptor de Sant Feliu de Guíxols no llegeix *La parada*, però “no per falta de ganes”.

Tot i que creu que *La parada* (publicada el 1919) conté un dels textos més “fluïdos” de l'autor, *El malcontent*, reconeix que el llibre és “una confirmació de la potència literària que Ruyra va mostrar a *Marines i boscatges*”. D'alguna manera, aquest títol reuneix “el millor i el pitjor” d'un autor considerat un dels millors de la prosa en català, tot i haver escrit només dos llibres de narrativa. L'obra és un recull de relats en el qual pren molta importància *La parada*, la història de dos nois de casa bona que durant una matinada de càrcer al bosc descobreixen el conflicte moral intrínsec en les relacions de l'home amb la natura. Toni Sala explica l'argument com una història “iniciàtica” que fa xocar la formació moral d'uns joves amb el descobriment de “la terribilitat del món i les coses dures de la vida”.

I afegeix: “És literatura de pedra picada, moral i essencial. Va al cor del que fa la literatura, que és remenar l'ànima de les persones”, explica l'autor. Sala considera Ruyra un autor de capçalera. “És un dels escriptors en català més importants i una de les peces clau del segle XX, que es poden comptar amb els dits d'una mà”, comenta. Per ell, és un “mestre de la prosa”, i considera que va tenir molt de pes en l'obra de Pere Calders i Mercè Rodoreda. El recomana a qui li agradi llegir Josep Pla perquè els lectors hi trobaran el seu estil, “més concentrat i primigeni” i amb una gran precisió lèxica.

LA PARADA
JOAQUIM RUYRA
EDICIONS 62 / ARA

Dijous,
els dos
primers llibres
de la col·lecció
per només
9,95 €

LITERATURA

Nascut al Caire l'any 1957, Alaa Al Aswani es va donar a conèixer internacionalment amb *L'edifici Iaqubian*. En aquesta última dècada s'ha convertit en un dels escriptors més populars d'Egipte. PERE TORDERA

Explorar l'Egipte de la dècada dels 40 per parlar del present

Alaa Al Aswani publica la novel·la ‘L'Automòbil Club d'Egipte’

JORDI NOPCA
BARCELONA

Impertorbable, amb ulleres de sol i un paquet de tabac a l'infern de l'americana, Alaa Al Aswani va presentar ahir a la Setmana del Llibre en Català la traducció catalana de la seva última novel·la, *L'Automòbil Club d'Egipte* (Edicions de 1984). “Explicar una ficció de 600 pàgines és pràcticament impossible, però la guspira creativa és escriure sobre la història dels cotxes i com van arribar a Egipte. Aquesta mirada retrospectiva em va portar fins a L'Automòbil Club”, recorda en un francès perfecte.

La novel·la té un fonament personal. Quan era un nen, acompanyava el seu pare a l'oficina que tenia a la seu del club. A més de ser un escriptor conegut, Abbas Al Aswani n'era l'advocat. “Els cambres havien treballat amb el rei Faruk I a la dècada dels 40, i tots n'explicaven històries meravelloses, que em van quedar fixades a la memòria durant anys fins que vaig considerar que les havia d'explicar –resumeix-. La història ens dona el marc, i els escriptors trebalem el que hi queda a dins. Si bé és veritat que el rei Faruk va ser forçat a abdicar després de la Revolució del 1952, i que va morir exiliat a Itàlia onze anys més tard, més enllà dels fets històrics tenim les històries que circulen al voltant de la seva figura, i en aquest punt els autors de ficció podem jugar amb la

veritat”. Al Aswani va posar a treballar la imaginació l'any 2007, just després de publicar *Chicago*, i com passa a *L'edifici Iaqubian* li ha sortit una història coral, “que representa el conjunt i la manera de fer de la societat egípcia”, segons explica l'editor Josep Cots.

L'Egipte d'abans de Nasser

En el cas de *L'Automòbil Club d'Egipte*, l'autor es fixa en personatges com Abdelaziz Hamam, que prové d'una família en decadència; en el director del club, *mister Wright*, i en Kavv, l'ajudant de cambra del rei Faruk. L'escenari és el Caire dels anys previs a la revolució que derrocaria la monarquia i instauraria una república amb Gamal

Abdel Nasser de cap d'estat. “Si he volgut escriure una novel·la sobre l'Egipte de finals dels 40 és perquè tornar a aquells anys m'ha permès plantejar preguntes sobre el present. Setanta anys després, el colonialisme continua vigent al meu país, i també la mala comunicació entre els països occidentals i nosaltres. Ens queda un llarg camí per ser més humans i justos”, assegura.

Al Aswani, que té una consulta dental al Caire, es tanca a l'oficina a primera hora del matí i escriu fins a les dotze, moment en què rep els primers pacients. “El 25 de gener del 2011 vaig fer el mateix de sempre: vaig prendre tres tasses de cafè, vaig fumar i, a quarts de set, vaig escriure fins que al migdia vaig anar a saludar uns amics i vam veure que la tele emetia les primeres imatges de la revolució”, feia memòria ahir.

L'escriptor ho va tenir clar des del primer moment: es va solidaritzar amb els insurgents perquè “la revolució és el poble”. La satisfacció de la derrota de “la dictadura de Mubàrak” no ha impedit que se les hagi tingut més endavant amb el govern de Mursi, que després d'un any de mandat va ser expulsat per l'exèrcit el juliol del 2013. Quan tot això va passar, Al Aswani ja havia publicat la novel·la i havia ocupat durant setmanes la llista dels llibres més venuts a Egipte. Ha passat el mateix a França i Dinamarca, els dos primers països en què ha estat traduïda. En els pròxims mesos ha de sortir en 30 llengües més. —

L'escriptor s'ha d'exposar

Al Aswani considera que la creació literària es nodreix de realitat, i per això les seves novel·les són un mirall que ofereix al lector la imatge de l'Egipte que l'autor té al cap. “La ficció no dona respostes, sinó que planteja preguntes al lector”, admet abans de recordar que una de les missions de l'escriptor és “exposar-se”. Per això va voler implicar-se des del primer dia en la revolució egípcia del 2011, i ha passat de donar suport als insurrectes a criticar obertament els Germans Musulmans.